

Motion till riksdagen 2010/11:So454

av **Hillevi Larsson (S)**

Obligatoriskt läkemedelsregister

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att problemen med läkarnas bristande tillgång till det centrala obligatoriska läkemedelsregistret måste lösas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om former för rehabilitering av de missbrukare som inte längre har tillgång till sin drog och därmed kommer att behöva behandling under en övergångsperiod, som en väg tillbaka till ett fullvärdigt drogfritt liv.

Motivering

Avsaknaden av ett centralt läkemedelsregister har gett allvarliga konsekvenser. Uppemot en tredjedel av sjuksängarna på våra sjukhus upptas av patienter som tagit fel mediciner i fel doser och i fel blandningar. En misskött medicineri kan till och med vara värre än att inte ta någon medicin alls! Konsekvensen är nämligen att befintliga sjukdomar förvärras och att nya sjukdomar kan tillkomma.

En stor del av dessa problem skulle kunna undvikas om läkare som skrev ut medicin fick klarhet i vilka andra mediciner patienten fått utskrivna av andra läkare. Många patienter har dålig koll på detta och det kan leda till fatala kombinationer av olika mediciner och överdosering.

Det bör inte vara patientens ansvar att hålla reda på alla mediciner och vilka mediciner som är farliga när de kombineras. Detta bör vara läkarens ansvar. Läkaren har expertisen och bör vara ansvarig för eventuell felmedicinering.

En annan allvarlig följd av den bristande utskrivningskontrollen är att ett läkemedelsmissbruk med lätthet kan uppkomma, fortsätta och hemlighållas.

Fel! Okänt namn på

En läkare som skriver ut starkt beroendeframkallande piller vet inte hur länge patienten gått på pillren och hur många piller som samtidigt skrivs ut till patienten av andra läkare. Det innebär att läkare inte med säkerhet kan veta vilka av patienterna som är läkemedelsnarkomaner och därmed inte heller har någon möjlighet att sätta stopp eller slå larm. Med tanke på att mycket stor del av landets missbrukare är läkemedelsberoende patienter är det alarmerande att denna legala langning får fortgå utan kontroll. Den som är läkemedelsberoende ödelägger ofta hela sitt liv och dör vanligtvis i förtid, på samma sätt som illegala missbrukare. "Legalt" läkemedelsmissbruk är dessutom betydligt vanligare än illegalt knarkmissbruk.

Det är också mycket allvarligt att mindre ansvarskännande läkare som medvetet skriver ut medicin till missbrukare sällan kan ställas till svars. Om det skulle finnas ett centralt register kan andra läkare slå larm när de upptäcker orimliga doseringar av medicin till samma patient under lång tid.

Vidare skulle man genom ett centralt register kunna upptäcka och stoppa vidareförsäljning av medicin, t.ex. i fall där personer turnerar mellan olika läkare för att komma över stora mängder begärlig medicin och sedan säljer den vidare på svarta marknaden. Denna medicin går till missbrukare.

Det som gör det extra angeläget att öka kontrollen är den subvention som från offentligt håll utgår till läkemedelsföretagen och den enskilde i form av högkostnadsskyddet. Det är orimligt att staten hjälper till att subventionera missbruk för den enskilde och profiter för distributörer och läkemedelsföretag.

Ytterligare en aspekt är att många patienter blivit ofrivilligt beroende. En depression eller fysiska smärtor kan vara inkörsporten till ett livslångt helvete. I dessa fall kan det vara läkaren som först föreslagit och skrivit ut beroendeframkallande piller som en väg tillbaka till hälsa och välbefinnande. När patienten väl är fast i missbruket kan det vara för sent. Det som skulle vara en tillfällig lindring av ett problem kan bli till ett än värre, permanent, problem – beroendet. Med tanke på patientens utsatthet och läkarens auktoritet är det ytterst angeläget att samhället skyddar patienterna mot att fastna i missbruk.

På senare tid har ett centralt obligatoriskt läkemedelsregister lanserats, vilket är mycket glädjande. Det tråkiga i sammanhanget är att säkerhetsskäl och teknikproblem hittills gjort att läkarna inte fått tillgång till informationen.

Det vi nu måste göra är att snarast skapa en lösning på dessa problem. Nästa steg är att upprätta en beredskap för alla de missbrukare som kommer att behöva hjälp och rehabilitering under en övergångsperiod, när de inte längre har tillgång till sin drog. Lyckas vi hjälpa narkomanerna tillbaka till ett drogfrött liv kommer det att innebära stora vinster, både ekonomiskt och mänskligt.

Stockholm den 22 oktober 2010

Hillevi Larsson (S)